



vrijdag 21 mei 2010

Heftige discussie over werking brandwondenzalf

Jan Muijs en Peter Frans Heinen

Het verhaal over de ernstige brandwonden die Cornelis Koelewijn opliep en de behandeling daarvan met de brandwonden crème van de Hilversumse natuurgenezer Kees Boegem heeft de tongen losgemaakt. Uit vrees voor het oplopen van ernstige littekens weigerde Henk Koelewijn zijn zoon te laten verplegen in het Brandwondencentrum.

De aan het Brandwondencentrum verbonden arts Jos Vloemans reageert dat op basis van tv-beelden en foto's alleen, het niet helemaal mogelijk is een goed oordeel te vellen over de ernst van een verbranding. "Het lijkt hier te gaan om een voornamelijk oppervlakkige tweedegraads verbranding met een aantal diep tweedegraads plekken. Neem bijvoorbeeld de oorschelp. Gezien het beloop is het waarschijnlijk dat het bij Cornelis inderdaad gaat om een voornamelijk oppervlakkig tweede graads verbranding. Bij jonge mensen genezen deze brandwonden in de regel vlot, binnen één tot anderhalve week. "

In het algemeen geldt volgens de medisch manager bij brandwonden: altijd koelen met lauw water gedurende tien minuten. "Daar is veel onderzoek naar gedaan. Bij lichte brandwondjes, die iedereen wel eens heeft, kun je een middel gebruiken dat enig comfort kan bieden. Dat kan Boegemzalf, vaseline of een bodylotion zijn, verkrijgbaar bij de drogist. Het heeft geen medische werking, maar voelt wel prettig aan. De medische werking van Boegemzalf is op geen enkele wetenschappelijke manier bewezen."

Als het gaat om een tweede of derdegraads verbranding, dan is medische hulp door een (huis-) arts, ziekenhuis of soms een brandwondencentrum noodzakelijk om de verbranding op een juiste manier te diagnosticeren en te behandelen, is Vloemans stellig. "Gebruik van een willekeurige zalf kan dan heel schadelijk zijn. Ga bij twijfel dus meteen naar een arts, want voor een leek is de ernst van een brandwond moeilijk in te schatten.

Er zijn in Nederland regels voor het insturen van brandwondenpatiënten naar een brandwondencentrum. Een brandwondencentrum heeft veel expertise in huis om brandwonden te behandelen en de schadelijke gevolgen - littekens - zoveel mogelijk te beperken. Niet iedereen hoeft te worden verwezen naar een brandwondencentrum, brandwondenartsen kunnen ook door (huis)artsen worden gebeld voor advies."

Minachting

"Boegem Balsem is als medisch hulpmiddel gecertificeerd voor behandelen van de verbrande gesloten huid. Het product is door de vader van Cornelius op eigen initiatief op de open huid gebruikt", reageert Kees Boegem.

De uitvinder van de gelijknamige zalf is het allesbehalve met de uitlatingen van Vloemans eens. "Uit zijn commentaar blijkt opnieuw minachting voor de media en de bevolking. Alleen al de verklaring dat de verbranding van Cornelius oppervlakkig is, getuigt van de minachting naar de

'leken'. De onafhankelijke kinderarts van Jeugdzorg weerlegt met zijn diagnose de mening van Vloemans. Zijn diagnose was 'diep tweede en uitgebreide derdegraads brandwonden en gedeeltelijk verkoold haar, wat duidt op een enorme hitte'."

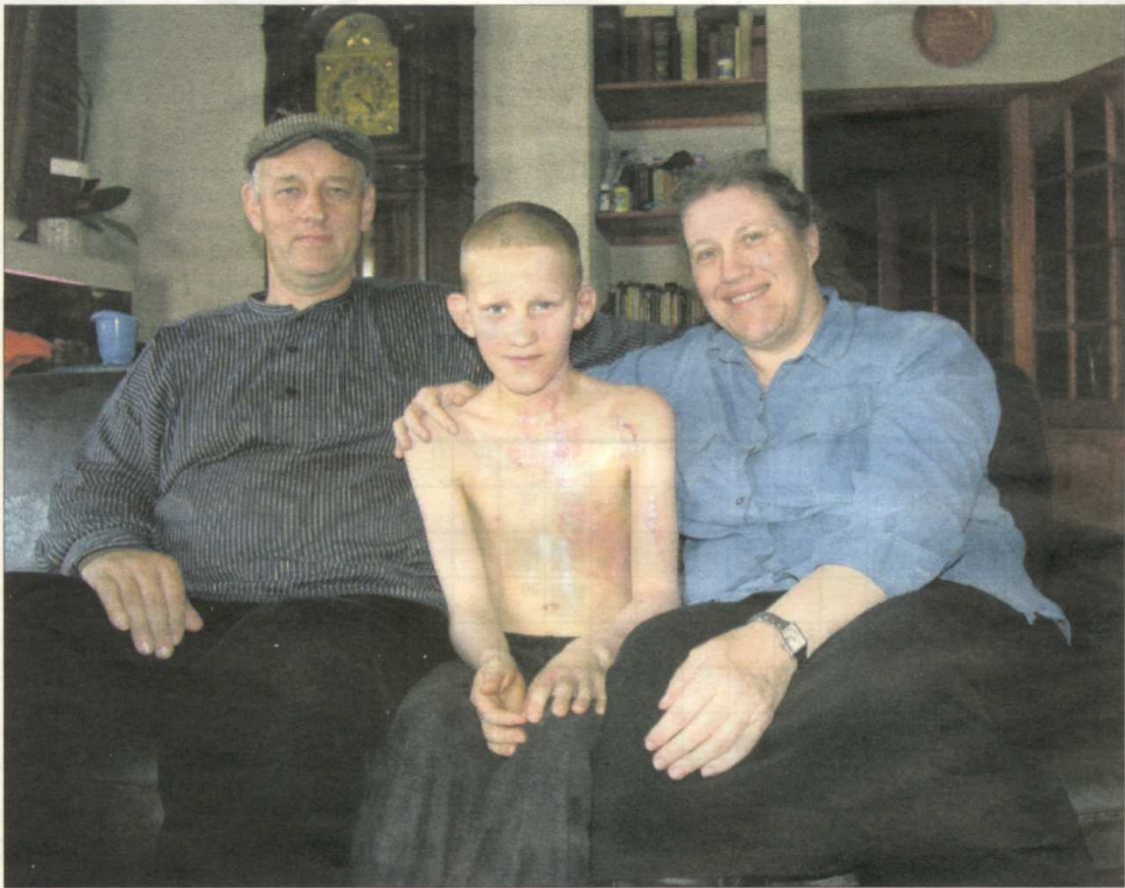
Volgens de Hilversummer zullen vele ouders en volwassen brandwondenslachtoffers zich afvragen waarom zij litteken veroorzakende huidtransplantaties moesten ondergaan terwijl zij min of meer vergelijkbare brandwonden hadden opgelopen als Cornelius. "Vloemans verklaart immers dat deze brandwonden zo oppervlakkig zijn dat zij in één of twee weken genezen en dat de balsem daar geen invloed op kan hebben. De brandwonden van Cornelius zijn echter niet in één tot twee weken genezen waarmee het ongelijk van Vloemans objectief is vastgesteld."

Koelen met water is volgens de medisch manager uitgebreid onderzocht, gaat Boegem dieper op de materie in. Hij denkt er het zijne van. "In 1996 mocht ik dat uitgebreide onderzoek van hem ontvangen. Dit betrof zes onderzoeken die ik door een specialist liet beoordelen. Vijf van de zes waren ontoelaatbaar omdat zij op kleine dieren werden uitgevoerd die voor testen van verbrandingen ongeschikt zijn bevonden en bovendien tegenstrijdige reacties gaven. Het enige onderzoek dat redelijk was uitgevoerd, gaf aan dat er geen verbetering werd gezien ten opzichte van de niet behandelde dieren. Het had zelfs nog het nadeel ten opzichte van niet behandelen dat het de doorbloeding ernstig belemmerde zodat er onnodig weefselversterf optrad door zuurstoftekort."

De Hilversummer over in wat hij omschrijft als 'de verzwegen gevaren van de waterkoeling': "Bij ernstige verbrandingen komen er stoffen uit de cellen in de circulatie terecht. Als het niveau van deze stoffen in de circulatie te hoog wordt, dan kan er een hartstilstand optreden. Door met balsem te koelen, kunnen deze stoffen de huid ongehinderd verlaten en zal het niveau niet te hoog worden. Door de huid met water te koelen worden de zweetkliertjes gesloten en hopen de gifstoffen zich op. Dit is een voorname oorzaak van overlijden van brandwondenslachtoffers. De medische wetenschap is wettelijk verplicht om de bevolking ook te waarschuwen tegen de gevaren van de adviezen die zij uitdragen. Hopelijk is nu de tijd aangebroken dat de overheid hen daartoe gaat verplichten. Zo kan voorkomen worden dat ouders of professionele hulpverleners door het koeladvies op te volgen degene die zij hulp bieden onnodig in levensgevaar brengen."

Tegenwerking

Intussen is in Bunschoten een run op de Boegemzalf ontstaan. "Volkomen logisch", vindt Henk Koelewijn 'de Voeger'. Aanvankelijk was er sprake van dat hij in het televisieprogramma Knevel & Van den Brink te gast zou zijn, maar de redactie zag daar later van af, geeft Koelewijn aan. "Het paste zogenaamd niet in het format van het programma. Maar waarom nodigen ze mij dan eerst uit? Ik vermoed tegenwerking vanuit bepaalde krachtenvelden. Die tegenwerking bespeur ik trouwens op een breder front. Neem de reactie van het Brandwondencentrum maar. Volgens mijn perceptie weegt het belang van geld zwaarder dan dat van de slachtoffers. Het is te triest voor woorden. Maar goed, de inwoners kunnen de reacties van Vloeman en Boegem zelf lezen en tot een eigen afweging komen. Samen met mijn vrouw en kinderen ben ik in ieder geval dolgelukkig met het uitstekende herstel van Cornelius."



Henk Koelewijn en zijn echtgenote Diana zijn dolgelukkig met het voorspoedige herstel van hun zoon